

Förslag	A 1918/UVU
Framlagt av	Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden
Behandlas i	Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Utskottsförslag om ungdomsarbetslöshet i Norden

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår att Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

- att genomföra en kartläggning av kompetensbalansen i Norden i syfte att kartlägga vilka framtida kompetenser Norden har behov av de kommande åren samt att utifrån behov av kompetenser investera i upplärning av unga facklärd.
- att utveckla och marknadsföra inrapporterings tjänsten gentemot relevanta aktörer för att identifiera gränshinder för branschreglerade yrkeskvalifikationer
- att utse en nordisk arbetsgrupp i syfte att ta fram gemensamma initiativ och verktyg för att bekämpa ungdomsarbetslöshet och utanförskap.
- att förbättra samarbetet mellan de nordiska arbetsförmedlingarna/platsbankerna så att arbetssökande kan ta del av samtliga utlysta arbetstillfällen i hela Norden.
- att verka för att göra yrkesutbildningar mer synliga och attraktiva att söka till i hela Norden genom att skapa en gemensam utbildningsplattform över yrkesutbildningar i Norden som ger studiesökande och yrkesvägledare en samlad överblick över utbildningsmöjligheter inom samtliga nordiska yrkesskolor.
- att verka för att samtliga nordiska länder utvecklar läroavtals- och gesällutbildningar för att bättre och smidigare kunna tillgodose företagens alltmer heterogena och växlande behov av arbetskraft.
- att skapa en plattform med översikt över de kompetenskrav som krävs för att få sin yrkesutbildning gällande i ett annat nordiskt land så vida den inte redan är det

Bakgrund

Samtliga länder i Norden står inför en gemensam utmaning: en åldrande befolkning, som allteftersom sätter en allt större skattebörda på de yngre generationerna. Med stigande kostnader för vård och omsorg och en minskande andel arbetsför befolkning, samt med den föränderliga och alltmer osäkra arbetsmarknaden, är vi i ett akut behov att förebygga ungas långtidsarbetslöshet och att utanförskap elimineras.

Vi ser en växande ungdomsarbetslöshet och utanförskap, i synnerhet bland de unga som har kortast utbildning och lägst inkomster. Satsningar på ungas utbildning och på arbetskraftens livslånga lärande bidrar till att unga har lättare att få jobb och på lång sikt anpassa sig till den föränderliga arbetsmarknaden.

Medan reformer i de olika socialskydds- och bidragssystemen bör göras på nationellt plan, kan Norden tackla delar av den gemensamma utmaningen tillsammans. I ett arbetsliv som förändras och digitaliseras snabbare än någonsin förr behövs också utbildning, kunskap och arbetslivsfärdigheter för att kunna uppdateras kontinuerligt och möta arbetsmarknadens behov.

I det norska presidentskapsprogrammet för Nordiska rådet 2023 ligger fokus på de unga kopplat till klimat, utanförskap, psykisk ohälsa demokrati, utbildning och arbetsmarknad och de utmaningar vi står inför i en tid där vi måste stå starka tillsammans.

För att möta dessa gemensamma nordiska utmaningar inom arbetsmarknads- och utbildningsområdet är det av yttersta vikt att Nordiska ministerrådet uppmanar de nordiska regeringarna att tillsammans verka för och bidra till att förverkliga statsministrarnas vision om att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region 2030.

Genom att sätta fokus på hur vi tillsammans kan främja den framtida arbetsmarknadens behov och de ungas möjligheter till utbildning och arbete i hela Norden säkrar vi förutsättningarna för att upprätthålla och utveckla den nordiska välfärdsmodellen.

Utskottsförslaget har tagits fram på initiativ av Ungdomens Nordiska råd genom en resolution som inlämnades till utskottet 2022. Nordiska rådet har dessutom tagit fram en rapport "Attraktive Erhvervsuddannelser i Norden" med fokus på de ungas möjligheter till yrkesutbildningar och arbete i Nordens gemensamma utbildnings- och arbetsmarknad.

Svalbard, den 27. juni 2023

Kjell-Arne Ottosson (KD)
Erling Bonnesen (V)
Mikael Lindholm (ÅC)
Lean Milo (M)
Stein Erik Lauvås (A)
Karianne B. Bråthen (A)
Kim Aas (S)

Malin Larsson (S)
Ann-Sofie Alm (M)
Lars Püss (M)
Liv Kari Eskeland (H)
Erling Eidesgaard (T)
Orrri Páll Jóhannsson (VG)
Silje Hjemdal (FrP)